

Rygestoprater blandt patienter med leddegigt og muskuloskeletale sygdomme, som følger standardprogrammet for rygestop: En prospektiv analyse baseret på data fra Rygestopbasen

Forfattere: M Laugesen, M Rasmussen, R Christensen, H Tønnesen, H Bliddal
Tidsskrift: Multidisciplinary Digital Publishing Institute, Volume 19, issue 10, 2022

Original titel: Smoking Cessation Rates Among Patients with Rheumatic and Musculoskeletal Diseases Following the 'Gold Standard Program' (GSP): A prospective analysis from the Danish Smoking Cessation Database

Baggrund

Tobaksrygning er en af de største sundhedsproblemer i verden og dræber mere end 7 millioner mennesker årligt. Rygning er endvidere på toppen af listen over risikofaktorer, der potentielt kan forebygges. I Danmark var 23% af befolkningen i 2018 registreret som rygere, 17% som daglige rygere.

Man har i tidligere studier fundet en sammenhæng mellem rygning og dårligere prognose for patienter med leddegigt, hvor rygning forværrer leddegigt med højere sygdomsaktivitet, mere smerte mv. Sammenhængen mellem rygning og prognosen for slidgigt er derimod omdiskuteret. Det primære formål med studiet var at sammenligne rygestoprater blandt patienter med leddegigt, patienter med slidgigt og en kontrolgruppe. De sekundære formål inkluderede generel statistisk undersøgelse af grupperne for at forudsige prognostiske faktorer for vedvarende rygestop.

Metode

Siden 1995 har rygere i Danmark været tilbudt gratis deltagelse i et rygestopprogram, som ingen henvisning kræver. I dette studie er anvendt indsamlet data fra 248 klinikker. Man vurderer, at 80-90% af alle deltagere ved et rygestopprogram er registreret i Rygestopbasen. Alle deltagere har givet informeret samtykke til dataregistrering og opfølgning, som blev udført ved telefonopkald 6 måneder efter planlagt rygestop. 24,652 deltagere, som alle havde fulgt standardprogrammet for rygestop i Danmark

i perioden januar 2006 – december 2016, var inkluderet i studiet. Alle var registreret i Rygestopbasen, hvorfra data blev koblet til data fra Landspatientregistret, via det personlige CPR-nummer. Herved sås, at 227 patienter (1%) var diagnosticeret med seropositiv leddegigt og 2,899 (12%) med slidgigt. Det primære outcome var målt som vedvarende rygestop 6 måneder efter det planlagte rygestop.

Resultater

16,969 (69%) deltog i opfølgningen. Af de 7,683 (31%), som ikke deltog i opfølgningen, og dermed blev ekskluderet fra studiet, skyldtes den største del manglende svar på telefonopkaldet 6 måneder efter planlagt rygestop. Chancen for vedvarende rygestop var den samme for kontrolgruppen som for både patienter med leddegigt og slidgigt, hvor rygestopraterne var hhv. 40, 43 og 39% - forskellene er ikke af statistisk signifikans og kan derfor ikke siges at være forskellige.

Den stærkeste faktor for succesfuldt rygestop var at deltage i $\geq 75\%$ af rygestopmøderne, dernæst at være deltager i en individuel intervention (modsat den hyppigere anvendte gruppeintervention). De mest betydningsfulde faktorer for ikke at holde et vedvarende rygestop var at være storryger, dårligt stillet ryger, kvinde, at bo med en ryger eller at være anbefalet rygestopprogrammet af en sundhedsfaglig person.

Rygestoprater blandt patienter med leddegigt og muskuloskeletale sygdomme, som følger standardprogrammet for rygestop: En prospektiv analyse baseret på data fra Rygestopbasen

Konklusion

Chancen for vedvarende rygestop var lige stor for kontrolgruppen som for patienter med leddegigt eller slidgigt. Mere end en tredjedel af alle deltagere havde succesfuldt rygestop registreret ved vedvarende rygestop efter 6 måneder. Det er derfor absolut anbefalelsesværdigt, at også patienter med leddegigt og slidgigt deltager i rygestopprogrammet. Særlig støtte bør gives til storrygere og de dårligere stillede rygere. Yderligere forskning er nødvendigt for at bestemme effektive tiltag for en øget deltagelse i rygestopprogrammet.